

BEDŘICH SMETANA

LIBUŠE

Slavnostní představení k zahájení »Ostravského máje 1954«

a v rámci »Roku české hudby«

25. IV. 1954

POMNÍK NÁRODA VÍTĚZNÉHO

ZDENĚK NEJEDLÝ

Záměr, jejž Smetana uskutečnil ve své „Libuši,“ byl jeho dávnou oblíbenou myšlenkou. Hluboké národní uvědomění, z něhož tato apotheosa našeho národa vytryskla, jevilo se u Smetany již v jeho mládí. Již v roce 1848 pokládán byl od našich hudebníků za zásadního stoupence české národní věci. Již tenkráte se loučil s vlastí ve svém deníku slovy: „Jsem tělem i duší Čechem a honosím se býti synem naší slávy. Jest to smutné, že jsem nucen, vzdálen od své vlasti, již tak vroucně miluji a kde bych tak rád žil, vyhledávati svoje živobytí v cizině. Jest mi vždy úzko, když se s těmito místy loučím. Žij blaze, moje nadě vše milovaná vlasti, moje krásná, veliká, jediná vlasti!“ I v těchto trpkých chvílích bylo jeho nejvyšším cílem postaviti svému národu pomník, jenž by byl určen jen k jeho oslavě a jemuž by Smetana věnoval své nejlepší síly. „Libuše“ jest dílo zcela zvláštní, jest to ryze slavnostní hra, jež se měla provozovati jen při největších slavnostech českého národa, při nichž je zdůvodněna velkolepá apotheosa národní síly. Smetana posvětil toto dílo svou tvůrčí geniálností v pravou apotheosu celého národa, jež strhává i dnes posluchače nejrozmanitějších názorů politických. Teprve Smetanovo umění učinilo z „Libuše“ tak všeňárodní umělecké dílo, jaké nenajdeme v žádném jiném českém umění.

V „Libuši“ vše jest povýšeno z ovzduší denního života ve vyšší svět mytu, který jest při tom apotheosou českého národa. Odtud plyně i zcela zvláštní ráz Smetanovy hudby v „Libuši,“ její stylisace, pathetičnost, důstojný klid. Ve své zpěvohře řeší Smetana zcela zvláštní úkol: zachytiti ve všem slavnostní, povznesenou náladu. Takové slavnostní dílo, jako máme my v „Libuši,“ nemá žádná operní literatura jiného národa. „Libuše“ je v celých dějinách opery zjev naprosto ojedinělý, nevidaný. Smetana řekl o ní právem: „Libuše není žádná opera dle starých zvyků, nýbrž je slavné tableau, hudebně dramatické uživotnění. Jsem tvůrce tohoto genru v hudbě, zvláště české.“ Smetana zde přinesl celému umění dílo tak nové, že bychom marně hledali pro ně analogie. Svou láskou k národu a prýstícím z ní svým uměním postavil českému národu pomník, který nám může pro mistrovskou výši i naprostou originalitu závidět i největší národ.

B R O N I S L A V A T A U F R O V Á, členka opery Státního divadla v Ostravě
v titulní roli

BEDŘICH SMETANA

LIBUŠE

Slavnostní zpěvohra

o třech dějstvích na slova Josefa Wenziga a Ervína Špindlera

Řídí: RUDOLF VAŠATA

Režie: Ing. FERDINAND PUJMAN, nositel Řádu práce j. h.

Výtvarník: JAN ZRZAVÝ

Sbory: JIŘÍ MÍŠA

Kostymy: Podle návrhů J. Zrzavého připravil kolektiv

M. a J. Stejskalových

O S O B Y :

Libuše	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Bronislava Taufrová
Přemysl ze Stadic	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Rudolf Kasl
Chrudoš od Otavy	} bratři	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Jiří Herold
Štáhlav na Radbuze		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	František Janda
Lutobor z Dobroslavského Chlumce, jejich strýc	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Karel Průša
Radovan od Kamena mosta	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Čeněk Mlčák
Krasava, Lutoborova dcera	} obě na Libušině dvoře	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Ludmila Dvořáková
Radmila, sestra obou bratří		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Ludmila Komancová
Čtyři ženci	}	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Milada Šafránková
		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Věra Heroldová
		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Ivana Mixová
		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Jaroslav Skácel

a operní soubor: Kmeti, leši i vladkyové - Panny a děvy z dvora Libušina -

Přemyslova čeleď - Lid

Děj se koná na Vyšehradě, buď ve Stadicích,

bud hornaté krajině lesní za dob pohanských

Proroctví Libušino: 1. Břetislav a Jitka. 2. Jaroslav ze Šternberka. 3. Otakar II.,

Eliška a Karel IV. 4. Žižka, Prokop Veliký. 5. Jiří z Poděbrad

Hlavní přestávka po 4. obraze